

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

31 mei 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de initiatieven van openbaar nut

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de operationalisering van de VRT-radiostudio te Leuven

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Woensdag 31 mei 2000

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de initiatieven van openbaar nut

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de initiatieven van openbaar nut.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 21 mei heeft de VZW Natuurreservaten de open natuurdagen georganiseerd. Ook de KAV en de afdeling Natuur van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap waren hierbij als actoren betrokken. Dit initiatief van openbaar nut heeft gratis ruimte gekregen om een aantal televisie- en radiospots uit te zenden. De KAV, die een structurele partner in de hele organisatie was, wou ook in deze spots worden opgenomen. Omwille van het privé-karakter en van de filosofisch-ideologische strekking heeft de VRT dit echter niet toegestaan. De KAV heeft met andere woorden te horen gekregen dat ze niet in aanmerking kwam om in deze spot te worden opgenomen.

Ik heb de gecoördineerde wetgeving nagelezen. Ik vraag me af of het mogelijk is om een juridische rechtsgrond te vinden om een organisatie als de KAV uit dergelijke spots te weren. Ik zou dan ook drie concrete vragen met betrekking tot dit voorval willen stellen. Deze vragen gelden uiteraard voor het volledige middenveld, want ik wil me hier niet op één organisatie toespitsen. Ik herinner me ove-

rigens dat dit onderwerp tijdens vroegere besprekingen al aan bod is gekomen.

Mijnheer de minister, betekent dit dat bepaalde verenigingen uit het middenveld, zelfs als ze bij een organisatie betrokken zijn, geen gebruik kunnen maken van initiatieven van openbaar nut ? Indien dit het geval is, zou ik ook graag weten op welke juridische rechtsgrond men zich hiervoor baseert. Is hier geen sprake van discriminatie ? Welke algemene criteria worden bij het toekennen van gratis zendtijd voor de boodschappen van algemeen nut gehanteerd ? Heeft de minister in verband met deze basiscriteria eigen indicaties gegeven ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, de VZW Natuurreservaten heeft in de week van 15 mei jongstleden een aantal gratis spots op radio en televisie toegewezen gekregen. De binnen de VRT daartoe aangestelde commissie humanitaire acties bepaalt jaarlijks een contingent gratis zendtijd voor humanitaire campagnes. Dit contingent wordt jaarlijks in oktober verdeeld voor het volgende jaar.

Om de talrijke vragen om gratis zendtijd te behandelen, heeft deze commissie een beleidscode opgesteld. Deze beleidscode bevat de voorwaarden waaraan aanvragen moeten beantwoorden. Ik denk er momenteel aan om deze beleidscode op te vragen en onder de leden van deze commissie te verspreiden.

De VZW Natuurreservaten heeft vorig jaar een aanvraag ingediend. De VRT heeft deze aanvraag in oktober 1999 behandeld en heeft de VZW kort daarop laten weten dat ze in de week van 15 mei 2000 aanspraak kon maken op een aantal spots op radio en televisie. Eind februari 2000 heeft de VRT-televisie de vraag ontvangen of in de campag-

Van Mechelen

nespot van de VZW Natuurreservaten het logo van de KAV of een 'voice-over'-vermelding van de vereniging kon worden opgenomen. De VRT-radio heeft die vraag trouwens niet ontvangen. De KAV heeft dit met andere woorden niet in oktober 1999, maar pas in februari 2000 gevraagd.

De VRT heeft op 3 maart 2000 per e-mail geantwoord dat de gratis toegekende spots boodschappen van algemeen nut zijn en dat ze derhalve onderworpen zijn aan de reglementering van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie. Krachtens de genoemde decreten kunnen, afgezien van boodschappen van de overheid, boodschappen van algemeen nut worden uitgezonden indien ze uitgaan van sociale en humanitaire verenigingen of van verenigingen die behoren tot het domein van het algemeen welzijn.

Mijns inziens kan de KAV tot die laatste categorie worden gerekend. De KAV komt derhalve in aanmerking voor boodschappen van algemeen nut. De KAV moet uiteraard wel rekening houden met de drie cumulatieve voorwaarden. Indien de KAV echter tijdig een aanvraag indient, indien ze een campagne wil voeren die aan de beleidscode beantwoordt en indien de aanvraag past binnen het contingent gratis zendtijd, kan de KAV volgens mij in aanmerking komen voor gratis radio- en televisiespots. Indien de spelregels worden gevolgd, kan er ook geen sprake zijn van enige discriminatie.

Wat de criteria inzake de boodschappen van algemeen nut betreft, wil ik hier enkel nog vermelden dat de betalende boodschappen van algemeen nut door de VAR worden behandeld.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik dank de minister voor zijn antwoord. Toch blijf ik met een onaangenaam gevoel zitten. Volgens de VRT is de aanvraag geweigerd omdat ze laattijdig is ingediend, maar volgens mij hebben andere motieven een rol gespeeld.

Minister Dirk Van Mechelen : De VZW Natuurreservaten heeft de gratis spots in oktober 1999 aangevraagd. Deze aanvraag is door de commissie humanitaire acties goedgekeurd en is in het contingent voorbehouden gratis zendtijd voor dergelijke campagnes opgenomen. De spots waren geprogrammeerd voor de week van 15 mei 2000.

Pas in februari heeft de VRT een cumulatief verzoek ontvangen om in deze spots het logo van de

KAV te tonen of de vereniging via een voice-over te vermelden. De VRT heeft dit echter geweigerd. De spot was immers aan de VZW Natuurreservaten toegewezen. Indien de KAV van de bestaande mogelijkheden gebruik wil maken, moet ze de normale procedures volgen die voor alle instanties geldt.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik vind dat de VRT spijkers op laag water heeft gezocht. Het ging niet om een nieuwe aanvraag, maar enkel om een logovermelding. Ik ben er trouwens zeker van dat de bewuste spot in februari jongstleden nog niet was gemaakt.

Ik vraag me af of men binnen de VRT misschien twijfels had omwille van filosofische of ideologische strekkingen. Ik betreur alleszins dat de VRT op een dergelijke bureaucratische en ambtelijke manier heeft gereageerd op de vraag van een vereniging met meer dan 200.000 leden om haar logo aan een spot toe te voegen. Het logo stond tenslotte ook op de affiches.

Ik vind dit een betreuenswaardige handelwijze. Ik zal de KAV melden dat ze het gebruik van het logo blijkbaar te laat hebben aangevraagd. Ik ben er zelf echter van overtuigd dat er meer achter zit dan enkel die tijdslimiet. Het antwoord van de minister heeft deze vermoedens zeker niet doen verdwijnen.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik zal hier in een volgend antwoord nog eens op terugkomen, maar dit is eigenlijk een zaak die de operationele leiding van de VRT aanbelangt en die men bijgevolg bij de raad van bestuur moet aankaarten.

Ik stel mij trouwens vragen bij de ontvankelijkheid van dergelijke vragen bij de raad van bestuur. Ik zal proberen om hier straks nog even dieper op in te gaan. Dit is een zuiver operationele aangelegenheid van de VRT, die hiertoe een aantal instrumenten heeft ontwikkeld, een commissie heeft opgericht en een beleidscode heeft uitgewerkt. Wij kunnen wat dit betreft misschien ook een gedragscode afspreken. Het is alleszins niet de taak van de minister van Media om zijn appreciatie uit te spreken over de werkzaamheden van deze commissie die volgens de heer Decaluwe bureaucratisch werkt.

Mijnheer Decaluwe, het is mogelijk dat u andere gevoeligheden ervaart dan andere mensen. Indien de VZW Natuurreservaten een logo van een vereniging zou gebruiken die u persoonlijk de gordijnen injaagt, dan zou u hier wellicht heel andere

Van Mechelen

vragen stellen. Mijns inziens behoort dit twistpunt tot de autonomie van de openbare omroep. Het moet bijgevolg via de geëigende controlemechanismen worden onderzocht. Dit valt echter niet langer onder onze bevoegdheden.

De heer Carl Decaluwe : De aard van mijn uiteenzetting is niet afhankelijk van de vereniging in kwestie. Het is evenwel niet de eerste keer dat ik vragen krijg over de boodschappen van algemeen nut. Ik heb hierover tijdens de vorige legislatuur overigens zelf al een aantal schriftelijke vragen gesteld. Ik vind dat het Vlaams Parlement zijn controlerecht op dit vlak moet kunnen toepassen. De raad van bestuur van de VRT doet immers niets aan de bestaande discriminatie van bepaalde stromingen. Ik wil dan ook mijn recht als volksvertegenwoordiger ten volle uitoefenen.

Zonder u iets te willen verwijten, mijnheer de minister, moet ik u zeggen dat uw uitleg niet voldoet. De werkwijze van de VRT is benedenmaats voor een organisatie die beweert dat ze op moderne leest is geschoeid.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik wil me formeel verzetten tegen deze interpretatie, want ze is onjuist. Niet ik heb beslist om op deze manier te werken. Er is met de VRT een beheersovereenkomst afgesloten voor vijf jaar, met duidelijke spelregels, met een jaarlijkse rapportering en met de mogelijkheid om deze beheersovereenkomst te gepasten tijde te vernieuwen, al dan niet met nieuwe criteria. Wij zijn gebonden door deze overeenkomst.

Mijnheer Decaluwe, voor alle duidelijkheid : ik wil hier graag antwoorden. Dit zijn antwoorden die door de VRT zijn opgesteld. Ik wil echter geen debat aangaan waarbij u de minister uiteindelijk opnieuw betreft in een waardeoordeel over de programmatie van de VRT.

De voorzitter : Mijnheer Decaluwe, bij de bespreking van de beheersovereenkomst kunt u deze discussie opnieuw aankaarten.

De heer Carl Decaluwe : Ik wil de minister er nog aan herinneren dat hij beloofd heeft deze criteria op te vragen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik heb in mijn antwoord gesteld dat ik het nuttig zal achten om kennis te nemen van deze beleidscode. Ik zal ze opvragen bij de VRT. Als de VRT echter meent dat ze over deze beleidscode geen inzage moet verlenen, dan kan ze mij dat perfect weigeren.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, ik wil de discussie niet rekken. De VRT is een autonome instantie, en daar heb ik geen probleem mee. Als er echter problemen zijn, moet een parlements lid het recht hebben daarover te praten. Ik zal dat recht niet opgeven.

De voorzitter : Mijnheer Decaluwe, er circuleert een interne nota van de juridische dienst van het parlement over de parlementaire controle op de VRT. Misschien kan die ons uitsluitel geven. Ik zal u die nota overmaken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Carl Decaluwe tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de operationalisering van de VRT-radiostudio te Leuven

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Decaluwe tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de operationalisering van de VRT-radiostudio te Leuven.

De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit dossier haalt regelmatig de pers. Tijdens de vorige legislatuur werd het ook reeds uitvoerig besproken.

Onlangs bleek dat de stad Leuven in het nieuwe bibliotheekcomplex aan de Rijschoolstraat sinds 1 april gratis lokalen ter beschikking stelt voor de inrichting van een studio. Het aanbod geldt voor een periode van 9 jaar en de stad draagt ruim 300.000 frank bij voor de basisinrichting van het lokaal. De VRT neemt de kosten van het energiegebruik op zich.

Als tegenprestatie voor de huurwaarde van het lokaal, die geschat wordt op 60.000 frank per maand,

Decaluwe

dient de VRT 'de locatie en de activiteiten in het gebouwencomplex evenals andere door het stadsbestuur ondersteunde sociaal-culturele evenementen passende mediabegeleiding te geven.' Dit staat te lezen in de betrokken gemeenteraadsbeslissing. De VRT moet daartoe een mediaplan opstellen dat moet worden goedgekeurd door het Leuvense schepencollege. Het plan wordt halfjaarlijks door beide partijen geëvalueerd.

De VRT wil de nieuwe studio gebruiken als een soort vooruitschoven post. Dat Radio 2 Vlaams-Brabant het vaakst de infrastructuur zal gebruiken, is de logica zelve.

Graag had ik de minister hierover enkele vragen gesteld. Wat is de stand van zaken bij de VRT wat betreft de opstart van deze studio? Welke middelen werden reeds binnen de VRT-begroting voorzien voor de operationalisering van radio Vlaams-Brabant? Zijn de vroegere technische obstakels bij de opstart van radio Vlaams-Brabant te Leuven verholpen?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zou willen verwijzen naar het antwoord dat ik gegeven heb op 22 maart in de plenaire vergadering naar aanleiding van een actuele vraag van de heer Holemans met betrekking tot de samenwerking tussen de VRT en de stad Leuven.

In mijn antwoord heb ik verwezen naar de beheersovereenkomst van de VRT voor de periode 1997-2001 waarbij in artikel 1, paragraaf 2 te lezen staat : 'De VRT stelt autonoom haar programma-aanbod en haar uitzendschema vast, kiest autonoom de naam van haar producten en netten en beslist autonoom over te voeren operationeel beleid dat de realisatie van de performantiemaatstaven moet mogelijk maken. De minister van Media is met andere woorden niet bevoegd om zich uit te spreken over de manier waarop de VRT uiteindelijk een aantal van haar producten wenst te realiseren.'

Ik heb toen in mijn antwoord gesteld dat ik via de pers hetzelfde als u vernomen had en dat ik via de regeringscommissaris contact zou opnemen met de VRT. Naar aanleiding van uw schrijven heb ik dan ook gevraagd contact op te nemen met de heer De Graeve.

De gedelegeerd bestuurder van de VRT heeft bevestigd dat de overeenkomst met Leuven, waarbij de openbare omroep de beschikking krijgt over een lokaal aan de Rijschoolstraat, een zuiver operationele aangelegenheid betreft. De omroep denkt aan meer dergelijke afspraken die de werking optimaliseren en een nog rationeler gebruik van de middelen tot doel hebben. De VRT bevestigt dat deze operationele regeling geen enkel gevolg zal hebben inzake programma's of programma-inhoud.

Wat de grond van de zaak betreft, heb ik toch geprobeerd bijkomende informatie van de VRT te verkrijgen. Ik kan medelen dat de officiële opening van het nieuw bibliotheekcomplex door het stadsbestuur wordt gepland op 22 juni. Tegen die datum zal ook de technische installatie door de VRT gerealiseerd zijn, niet van een studio, maar van een redactielokaal, waarin de mogelijkheden zijn uitgebouwd om zowel tekst als klank te registreren, te bewerken en door te sturen. De technische installatie met een waarde van ongeveer 500.000 frank, ten laste van de VRT, bestaat vooral uit audiovisuele en digitale apparatuur die in belangrijke mate mobiel is en dus kan worden gerecupereerd. Een ruim deel ervan wordt uitgespaard door minder verplaatsingskosten voor medewerkers en gasten.

De installatie heeft geen enkele invloed op de problemen die de VRT-radio op een aantal plaatsen in Vlaanderen, ook in Vlaams-Brabant, ondervindt om de luisteraars een onberispelijke ontvangst te waarborgen. Ten onrechte wordt verwezen naar 'de opstart van radio Vlaams-Brabant'. Enkele jaren geleden werd wel onderzocht of het wenselijk en mogelijk was een verschillend aanbod te realiseren voor de luisteraars in Brussel en in Vlaams-Brabant. Ook daarop heeft de inrichting van dit redactielokaal geen gevolgen.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord. Ik verwees blijkbaar onterecht naar de opstart van radio Vlaams-Brabant. Op dit vlak zijn dan ook alle mogelijke misverstanden uit de weg geruimd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.24 uur.*
